

Sygn. akt V CZ 156/11

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa J. K.

przeciwko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń S.A. w Warszawie

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 22 marca 2012 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 5 września 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 16 grudnia 2010 r. oddalił powództwo J. K. przeciwko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń SA w Warszawie o zapłatę 100 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę.

Po rozpoznaniu apelacji powódki zaskarżającej wyrok Sądu Okręgowego w całości Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2011 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że zasądził na rzecz powódki kwotę 15 000 zł; w pozostałym zakresie apelację powódki oddalił.

W skardze kasacyjnej na wyrok Sądu Apelacyjnego powódka zawarła wnioski o zwolnienie jej od obowiązku uiszczenia opłaty od skargi. W oświadczeniu o stanie majątkowym podała, że utrzymuje się z emerytury w kwocie 1 060 zł miesięcznie i nie ma nikogo na utrzymaniu. Postanowieniem z dnia 18 lipca 2011 r. Sąd Apelacyjny zwolnił powódkę od obowiązku uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej ponad kwotę 1000 zł; w pozostałym zakresie jej wnioski oddalił. Oceniając, czy sytuacja materialna powódki pozwala jej ponieść opłatę od skargi kasacyjnej bez uszczerbku w zakresie koniecznego utrzymania i przyjmując, że może tę opłatę ponieść do wysokości 1000 zł, Sąd Apelacyjny miał na względzie także zasądzoną tytułem zadośćuczynienia na jej rzecz prawomocnym i wykonalnym wyrokiem kwotę 15 000 zł.

Ponieważ w terminie tygodniowym od dnia doręczenia adwokatowi powódki odpisu postanowienia z dnia 18 lipca 2011 r. (art. 112 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych) opłata w wysokości 1000 zł od skargi kasacyjnej powódki nie została uiszczona, Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 5 września 2011 r. odrzucił tę skargę na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Skarżąc zażaleniem postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 5 września 2011 r. (o odrzuceniu skargi kasacyjnej) powódka wniosła na podstawie art. 380 k.p.c. o rozpoznanie przez Sąd Najwyższy także postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 18 lipca 2011 r. (o częściowym zwolnieniu od obowiązku uiszczenia

opłaty od skargi kasacyjnej). W zażaleniu powódka, odwołując się do znaczenia terminu „zadośćuczynienie” w języku potocznym oraz jego sensu religijnego i psychologicznego, kwestionuje dopuszczalność uwzględniania zasądzonego zadośćuczynienia przy ocenie możliwości ponoszenia opłat sądowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Twierdzenie skarżącej, że środki uzyskane tytułem zadośćuczynienia nie mogą być w ogóle brane pod uwagę przy ocenie możliwości poniesienia przez stronę opłaty sądowej, nie ma usprawiedliwionych podstaw. Przy ocenie tej sąd powinien mieć na względzie wszelkie dochody strony, a istota tej oceny sprowadza się do pytania, czy i w jakim zakresie - uwzględniając konkretną sytuację - strona może przeznaczyć znajdujące się w jej dyspozycji środki majątkowe na pokrycie opłaty sądowej bez uszczerbku w zakresie koniecznego utrzymania jej i najbliższej rodziny (art. 101 i 102 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych). Z tego punktu widzenia rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego, uznające – na tle całokształtu sytuacji powódki - za możliwe użycie przez powódkę jedynie pewnego ułamka otrzymanej sumy zadośćuczynienia (1/15) na pokrycie opłaty od skargi kasacyjnej, nie nasuwa zastrzeżeń (por. w związku z poruszaną problematyką np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 czerwca 2008 r., P 37/07, OTK-A 2008, nr 5, poz. 80).

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).